

SEMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA Y DEL
CENTRE CATALANISTA.

CENTRE CATALANISTA DE OLOT
PRIMERA EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS DE 1891

BASES.

- 1.ª La exposició s' obrirà lo dia 23 d' Agost y 's tancarà el 13 de Setembre.
- 2.ª Se admeterán obras de dibuix, pintura, escultura y arquitectura, en tots sos gèneros y aplicacions, tant per la venta, com per sola exposició, devent anar acompanyadas del corresponent títol, preu y firma del autor. Las copias no tindrán opció á lot sinó en lo cas de ésser executadas per un procediment distint del original, y 'ls cuadros al oli, dibuixos, planos, grabats, litografias y fotografias, deurán portar son corresponent march.
- 3.ª Las obras serán presentadas en lo Centre Catalanista, ans del 20 d' Agost, ab la adressa del Expositor.
- 4.ª La Comissió directiva se reserva lo dret de rebutjar las obras qual assumpto judiqui immoral ó de mal gust.
- 5.ª Los gastos de trasport fins al Centre Catalanista, vinguda y retorn correrán á càrrech dels expositors, y no podrán aquests retirar las obras fins acabada l' exposició.
- 6.ª Los expositors, designarán qui 'ls representi en aquesta població, pera tot lo referent á llurs obras.
- 7.ª Se expedirán accions de cinch pessetas cada una que servirán per subvenir los gastos de la exposició y recompensar en algún modo los esforços dels artistas en la forma que resoldrán los accionistas en la junta que s' anunciará oportunament en L' Olotí, podentse péndrer enalsevol acort sia 'l que 's vulga lo número de accionistas reunits.
- 8.ª Lo producte de la venta d' obras d' art exposadas, que podrá

ferse durant lo temps de la Exposició, serà entregat per la Comissió directiva á sos autors deduhint un 5 per 100 pera gastos de la mateixa.

9.ª Queda sens efecte lo cartell-convocatoria de 1 Juliol prop passat.

Tota la correspondencia relativa á l' Exposició aixís com las remesas d' objectes ab destí á la mateixa, se faràn á nom del senyor Secretari de l' Exposició del Centre Catalanista.

Olot 1 Agost de 1891.

Lo PRESIDENT,
Joañ Bassols y Prim.

Lo TRESORER.
Miquel Malagrida.

Lo SECRETARI,
Eveli Barnadas.

Diu lo *Mercantil* valenciá, periòdich que no es pas sospitós de catalanista.

« La espontaneïtat ab que 'l poble de Valencia se ha adherit á la manifestació d' ahir, en honor de D. Jaume I qual estatua se inaugurava, te una significació política que mereix consignarse, ademés del caràcter commemoratiu d' un fet històrich tan trascendental com la conquesta d' aquest regne.

» Aqueixa significació es tan visible, que ahir mateix se feya 'eco d' ella nostre alcalde, es dir l' alcalde d' eixos reys de la casa de Borbó, recordant que aquell gran rey aragonés no sols garantís sòlidament lo *regiment representatiu*, refrená lo feudalisme y doná garantias á las llibertats municipals, sinó que s' aixecá y engrandí per son caràcter justicier y generós.

» En efecte, nostre poble recorda sempre ab D. Jaume, aquella serie gloriosa de reys caballers, modelos d' honor é idalguia, pobres y modestos, pero honrats, que aixís empunyavan la espasa vencedora pera aixamplar los llindars de la patria fent respectar aquesta per totas las nacions, com abaixavan sa altiva é indomable testa devant la soberania nacional, representada per nostras Corts y diputacions generals, protegint y fomentant al propi temps la llibertat municipal, mediant aquellas memorables constitucions especials que venían á garantir lo desenrotllo de la hermosa y fecunda varietat aragonesa dintre la unitat de la patria.

»No s' oblida may aquí, que ab aquells reys portavam nostra civilització y nostras armas á Italia á l' Africa, á Constantinopla, passant triunfalment las naus Valencianes y Catalanas la bandera de las barras per tot lo Mediterráneo, que era llavors com un llach espanyol ni s' oblida que llavors *era veritat* lo regiment representatiu, que era veritat tambe la autonomia local, que 'l rey era lo primer en garantir tan preciats bens als pobles contra los partits y camarillas feudals y que 'l rey era sempre lo mirall del honor, del patriotisme y de la probitat en un estat de homens de be.....

»*Quantum mutatus ab illos!* Desde 'l punt y hora en que altres rasses y dinastias extrangeras vingueren á dominarnos, y en bona hora á realisar la unitat nacional, comensa á declinar en cambi la grandesa d' aquesta terra, y á desapareixer ab lo regiment interior, fundant en la llibertat, aquella sabia orientació de nostra politica internacional, que feya de nosaltres un dels primers factors de la política de Europa. ¿Qué 's feren aquelles poderosas esquadras Valencianes y Catalanas? ¿Qué d' aquell tráfech marítim internacional vinculat en nostres ports? ¿Qué de aquells tributs que 'ns pagavan los moros africans? ¿Qué de nostras corts, de nostras municipis y diputacions generals? ¿Qué de la *república independent*, que segons Escolano fundá D. Jaume en Valencia? ¿Qué de nostras famosas industrias y nostre comerç? ¿Qué de aquella rassa varonil, enérgica honrada y aquell poble de grans marins y navegants, condats, mercaders, atrevits, poetes, filòsops y sants?»

A voltas fins los que no fan nostra causa regional, parlan com un llibre, prova de que tenen la pipa plena de centralisme y farts del sistema representatiu actual desitjant anar per millors vias.

ASSOCIACIÓ LITERARIA DE GERONA

CERTÁMEN DE 1891

Any vigéssim de sa instalació.

La Associació literaria de Gerona, cumplint lo disposat en l' article tercer de son reglament, ha resolt la celebració del certámen que correspon al any actual, senyalant lo dia primor del próxim

Novembre pera la festa de la distribució de premis als escriptors llorejats.

Ab lo fi de realisar l' indicat propòsit y de conformitat ab lo article nové del Reglament, la Junta Directiva fa públics los següents premis:

Un magnífich tinter de cristall, y bronze dorat, ab peu de márbre onís, ofert per Sa Magestat la Reina Regent (Q. D. G.) al autor de la mellor composició poética, preferint en igualtat de mèrit, la que sia de caràcter històrich.

Un objecte d' art, ofert per lo M. I. Sr. Gobernador civil de la provincia D. Antoni Mataró y Vilallonga, al autor de la mellor oda heroica de tema lliure.

Una escribania de plata, que ofereix l' Excm. Sr. Gobernador militar de la provincia don Pascual de la Calle, al autor de la mellor composició en prosa ó vers castellá, sobre Montjuich de Gerona.

Una ploma de plata, oferta del Excm. é Ilm. Sr. Bisbe de aquesta Diócesis D. Tomás Sivilla y Gener, al autor de la mellor monografia històrich artística de la Santa Iglesia Catedral de Gerona.

Un objecte d' art, ofert per la Exema. Diputació provincial al autor de la mellor poesia de caràcter històrich ó tradicional, referent á aquesta provincia.

Una medalla de plata, oferta per l' Excm. Ajuntament de aquesta Capital, al autor de la mes inspirada poesia que canti un fet d' interès pera l' historia de Gerona, anterior al sigle actual.

Un diploma de Soci de mèrit de la Económica Gerundense de Amichs del País, lliure de gastos, y medalla que usan com distintiu los individus de dita Societat, que ofereix la mateixa al autor de la mellor memoria en llenguatge castellá sobre qualsevol dels rams de la agricultura, industria ó comers, encara que comprengui sols un período de sa historia.

Un objecte d' art, que ofereixen los Excms. senyors comte de Casal, senador del regne, y marqués d' Aguilar, diputat á Corts, al autor del mellor treball sobre la influencia del Cristianisme en lo desenrotllo de las Bellas Arts.

Una medalla de plata, oferta per l' Excm. senyor marqués de la Torre, al autor del mellor treball en prosa sobre los beneficis

probables que reportaria la reconstitució dels antics gremis, respecte á la qüestió social que avuy dia s' agita.

Un exemplar de la Historia de la Revolució francesa de M. Thiers ofert per l' Exem. Sr. D. Joaquim Maria de Paz, senador del Regne, al autor de la mellor composició en vers sobre algun dels epissodis de la expedició de catalans y aragonesos á Orient.

Un objecte d' art, ofrena del Exem. senyor comte de Serra y Sant Isele, marquès de Robert, diputat á Corts, al autor de la mellor poesia catalana sobre costums populars de la regió Ampurdanesa.

Un objecte d' art, que ofereix lo Exem. senyor comte de la Vall de Marlés, diputat á Corts, al mellor treball sobre la significació etimològica dels pobles de la Cerdanya Catalana.

Un objecte d' art, ofert per l' Exem. senyor comte de Perelada al autor de la mellor monografia d' una iglesia de la provincia de Gerona.

Un gerro de bronzo cisellat, que oferí lo doctor don Joseph M.^o Porcella y Diomer (q. e. p. d.) al autor de la mellor biografia de un metje natural d' aquesta provincia (anterior á 1850) ó al de la millor biografia mèdica d' aquesta provincia.

Una Sagrada Biblia ab notas y aclaracions, per D. Felix Torres Amat é ilustrada per Gustavo Doré, encuadernada luxosament en pergami, ofrena del Centre Moral Gerundense d' aquesta Ciutat, á la mellor poesia religiosa sobre la Iglesia y la Societat moderna.

Una rosa de plata daurada, que ofereix la Associació Literaria al autor de la mes inspirada poesia lírica.

Un objecte d' art, ofert per lo M. I. senyor don Antoni Comyn, diputat á Corts á la mellor monografia inédita, històrich-descriptiva del Santuari de Santa Cristina que 's venera á la vila de Lloret de Mar.

Constituheixen lo Jurat pera la Calificació de las composicions que 's presentin, los senyors *don Joseph Franquesa y Gomis, don Salvador Palau, don Jascinto Mir*, Prebre, *don Joseph Dalmau Carles y don Joseph Pascual y Prats* Suplents: *don Narcís Roure y don Joseph M.^o Lloret*.

Los espressats premis s' adjudicaran ab arreglo á las següent bases:

Primera. Las composicions que no tenen senyalat l' idioma en que deuen escriurers, s' entén que poden serho en castellá ó en cualsevol dels de la antigua Corona d' Aragó.

Segona. Desde 'l dia d' avuy fins lo 8 del vinent mes d' Octubre serán admesas á Certámen las composicions que obtiu á premi, las quals deurán esser originals é inéditas, presentarse ó dirigirse manuscritas, sens que pugan serho de puny y lletra dels autors, al Secretari de la Associació, carrer de la Forsa, núm. 25. Cada composició anirá acompanyada d' un plech tancat en que consti 'l nom del autor, y en son sobre un lema, titol ó divisa que figurará aixís mateix en la composició respectiva.

Tercera. Lo jurat podrá concedir to's los accéssits ó mencions honorificas que jutji convenients.

Cuarta. Lo dia primer de Novembre, avans citat, se distribuirán en acte públich los premis ó accéssits, obrintse los plechs corresponents als travalls premiats, llegintse las composicions poéticas que acordi 'l jurat y proclamantse l' nom de cada autor, al que se li entregará 'l premi o accéssit que li correspongui. Las composicions que vinguin solsament ab contrasenya, se considerarán anónimas, cumplint aixís los acorts de la Associació.

Quinta. Los titols de las composicions premiadas, ab los lemas que 'ls acompanyin, se publicarán per medi de la premsa ab la deguda anticipació.

Sexta. Las composicions no premiadas quedarán en poder de la Associació y 'ls plechs que continguin los noms de sos autors serán cremats al terminar l' acte.

Séptima. La Associació 's reserva pera 'l terme d' un any, á contar desde la fetxa del Certámen la propietat de las composicions llorejadas.

Gerona, 30 de Juny de 1891.—Lluís Jené y Gimbert.—Joseph Franquet y Serra.—Joaquím Mas y Ministral.—Joseph M.ª Perez Xifra.—Joseph Ribera y Torrés.—Jaume Brunet y Roig, Secretari.

Varietats.

LA BARRALLADA.

Un hereu de la montanya

te gran casa y viu tot sol;
 si 'l mes rich, també 'l mes ase
 de tots aquells encontoras.
 —¿Rich y viu sol? Si qu' es ase!
 Aixís va 'l mon.

No llegeix may cap periòdich.
 ni se fica ab eleccions;
 com no sab dars' importancia,
 no 'l fan may ni regidor,
 —¿Ni regidor? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

Ell cad' any fa grans cullitas
 y no ven sinó al engrós;
 com no sab fer cap negoci,
 te enterrat un caudal d' or.
 — Enterra l' or? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

Si li diuhen com no s' casa,
 somriu y ab sorna respón
 que no vol rébrer carbassa,
 ja sab que cab noya 'l vol.
 —¿Cab noya 'l vol? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

No segueix mercats ni firas,
 ni tampoch festas majors;
 diu que surten compromisos,
 y á casa hi está millor.
 —¿Hi está millor? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

Lo dia del sant del poble
 hi ha ball, ofici y sermo;
 com no vesteix bé ni balla,
 sol cad' any passarlo al bosch.
 —¿Lo passa al bosch? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

Del ivern en las vetlladas
 van á ca 'l senyor Rector
 á fe 'l solo ó la manilla:
 ell no sab jogá y se hi dorm.
 —¿ No sab jugar ? Si qu' es ase!—
 Aixís va 'l mon.

Ell no pren café ni fuma,
 ni heu vi, ni cap licor,
 diu que son gastos inútils.
 y vicis dolents pel cos.
 —¿ Tot aixó diu ? Si qu' es ase ! —
 Aixís va 'l mon.

De modo que si bé s' mira,
 porque es rich, hereu y sol
 y no s' casa y no te vicis
 y res del seu pas lo mou,
 te la barrallada d' ase ?
 ¡ Si qu' es ase, com hi ha mon !
 Ell pla hi te als altres per ases !
 Axis va 'l mon !

RAMON BORDAS

Girona, 1890.

Noticias generals.

CENTRE CATALANISTA

CERTAMEN LITERARI

Composicions rebudas hasta la fecha.

- Núm. 10. Lo cant del ferrer: lema: Pim-pam ! pim-pam ! lo mall repica, lo mall repica, pim-pam ! pim-pam ! lo mall repica y va repicant.
- » 11. ¡ 500.000 duros ! lema: ¡ Qué rich fora si 'ls tingués !
- » 12. Ja ho se be; lema: Lo que 'm falta es llibertat.
- » 13. La Mare Patria; lema: Sonet.

- » 14. Al Sagrat Cor de Jesús; lema: *La vida mia la vida amor.*
- » 15. De mon àlbum; lema: *La santa lon travai, é l' amour don bon Dieu, raqui tout ço que fan au bonneur d' un Felibre. (Roumicur).*
- » 16. L' Art Cristià; lema: *¡ Excelsior !*
- » 17. Prop la llar; lema: Era catalá... res mes.
- » 18. Lo toch de la campana; lema: Nanch ! Nach !
- » 19. Cançó infantil; lema: Compreume 'n força.
Lo Secretari, *Pere Llosas Badia.*

NOTA.—Se deu advertir que á las composicions, núms. 14 y 15, no acompanyau lo plech teneat que deu contenir lo nom de son respectiu autor.

Segons noticias la festa Major d' enguany passarà d' extraordinaria eclipsarà com ho ha fet sempre á las que celebran las demás poblacions subalternas, pera igualarse á las que tenen lloch en las primeras Capitals.

Las funcions religiosas en obsequi de Ntra. Sra. del Tura se diu que revestiran una solemnitat desconeguda; las il·luminacions y focs d' artificio, será cosa la mes nova y original; las corridas en la Plassa de Toros, reals; la Exposició de Bellas Arts, la mes rica que s' haja vist; lo Certámen Literari, á jutjar per las composicions que van rebentse, será de las millors que se haurán celebrat en Catalunya. Además, la companyia del Teatro Principal, las Societats *Círculo Olotense, Centro de Católicos, Industria y Comercio, Centro Fontanella* y *Centro Tradicionalista*, totas se bellugan contractant renombradas orquestas pera los concerts y balls que 's proposan donar en dita festa; las músicas de reconeguda afinació y escullit repertori que conté aquesta població (Municipal, Regiment de Cassadors, Prat, etc., etc.) totas se afanyan en ensajar novas tocatas pera lluhirse durant aquellas.

Se haurían de posar á ratlla los innumerables cantayres, mes ben dit eridaires, que cada nit fins á las onse, aixordan á las familias que volen pau y tenen dret á ella. En altres pobles mes petits que 'l nostre, per cada espatech d' aqestos que tant poch

honor fan á la població, cada cridaire dormiria una nit en l' hotel de la plassa del gra.

A las 11 del matí del altre diumenge los germans del gremi de S. Lluís celebraren en la sala noímenada de S. Vicens, de la iglesia Parroquial, lo sorteig pera saber á quins tocaría poguer anar á Roma á visitar lo sepulcre de tant insigne Sant en la próxima peregrinació de Septembre, resultant agraciats los senyors Fagella y Sacrest.

La Junta empresaria de la Plassa de Toros d' aquesta Vila, acaba de comprar en la renombrada ganadería de Jordi Diez de Tudela los novillos de tres herbas, nets y entrevassats de la ganadería de Minure, que se necessitan pera las dos corridas reals que donará en los días de la Festa Major, habent satisfet per dit bestiar la friolera de set mil y pico de pesetas.

En lo present s' están ultimant los tractes ab una de las mes importants cuadrillas.

Entre 11 y 12 de la nit del dia 3 del corrent, fou detingut vora la capella de S. Francisco, per lo sereno D. Pere Cortals, Pere Riera, d' ofici manobra, qui fou expulsat del Cos de Carrabiners per son mal comportament. Com no sapigués explicar satisfactoriament certas anomalies que 's notaren, fou posat á disposició del Jutjat d' Instrucció, qui 'l maná ficar de reixas en dins per primera providencia.

A cosa del mitj día del divendres, una nena de 10 anys que esperaba l' hora de dinar aguaytant á la finestra de casa seba en un según pis del barri del Apartament, cometé l' imprudencia de pinjolar-se á una cordeta que hi havia lligada d' un al altre part del brancal, pera estendre roba, qual corda, per lo consumida que debía estar se li trencá, fent perdre per tal motiu l' equilibri á la pobre noyeta, la que ana á parar al mitj del carrer, sufrint ab la cayguda tal fracturació y magullament que se desespera de salvarli la vida.

Ja que l' ajuntament que edificá la font de Sant Roch, no tin-

gué temps de fer construhir l' estatua del Sant al d' are hauria de continuar la idea laudable que 's tingué l' any 84, no sols per haver-se lliurat la vila del cólera sinó pera completar un adorno que hi fa falta.

Generalment no 's recorda de Santa Bárbara sinó quan trona.

L' altre setmana arrivá á la present l' elegant é il·lustrada senyora D.ª Encarnació de Solís, esposa del nostre digne Jutje de l.^a Instancia é instrucció D. Joan Francisco Solís Panadero á la qual donem la benvinguda.

Tenim entés que los esmentats consorts passarán á viurer en lo carrer Major, primer pis de casa Cufi.

En Alguns centres de reunió ha corregut la veu de si en la Capital del Principat y per una de las primeras Companyías ferroviarias se pensaba portar á cap dintre poch temps la construcció d' un ferroicarril económic que molt directament nos uniria ab Barcelona.

Un altre dia procurarém donar mes per lo clar aquestos veus.

Diu *La Estafeta* de París:

«Cridem la atenció dels espanyols que viatjan per Fransa, que la moneda espanyola de plata no circulan en aquest pais, y que sols uns pochs Banchs la cambian ab un bescompte de 20 á 30 per 100 segóns la fetxa d' acunyació.

Las monedas d' or de 25 pessetas d' Alfóns XII, que 's buscan fa poch per los bankers francesos pagantne un dos per 100 de prima, han sigut recullidas per los especuladors de or y metall, y las que apareixen se aceptan en totas parts á la par, conforme al conveni monetari franch-espanyol de Janer últim.

EXTRACTO

DE LA SESIÓN DEL ILMO. AYUNTAMIENTO, 5 AGOSTO DE 1891.

Presidida por el Sr. Alcalde D. Nonito Escubós se celebró la sesión ordinaria correspondiente á la semana actual dando principio por la lectura del acta de la anterior la cual fué aprobada por unanimidad.

Inmediatamente tomáronse los siguientes acuerdos:

Aprobar mediante ciertas condiciones el plano de la pared de cerca y portal de hierro que D. Mateo Pujolar trata de emplazar en el pasco ó ronda de San Bernardo.

Poner á disposicion del Batallón de cazadores destacado en esta villa, bien que con el carácter de provisional ó interino, parte del local que en el Hospicio venían ocupando las Hermanas de S. José, al objeto de que pueda colocarse en el mismo el vestuario, equipo y corraje que ha recibido dicho cuerpo.

Que en virtud de lo interesado por la Junta organizadora del próximo Certamen literario, se ponga á su disposicion la banda municipal, para el acto de la repartición de premios.

Que desde la mañana de los días de sesión quede formulada en Secretaria una lista de los asuntos que hayan de tratarse ó resolverse á fin de que los Señores concejales puedan enterarse previamente de los mismos.

Y por último que una Comisión del Ayuntamiento emita parecer antes de acordar acerca lo que propone D. Emilio Arolas respecto á la obra « La gran vía de Olot. »

MERCADO DE OLOT.

MEDIDA DE 80 LITROS.

Precio medio en el viernes 7 de Agosto de 1891.

Trigo.	á 18'00 Ptas.		Panizo.	á 10'50 Ptas.
Mezcladizo.	á 17'00 »		Judías.	á 16'00 »
Maiz.	á 12'00 »		Habas.	á 12'50 »
Fajol.	á 9'75 »		Arbejas.	á 13'50 »
Mijo.	á 14'00 »		Altramuz (Llubins) á	9'00 »

Titols del deute espanyol perpetuo al 4 p^o exterior.

Habentse acabat lo Juliol passat, ab lo número 34, los cupons que portaban agafats, la Direcció General ha cregut del cas ferne de nous, dels quals se creu que n' arribará una partida á Barcelona á fi del present mes. Lo cambi se practicará mitjansant la presentació dels vells. Alguns establiments ja comensan á recullir aquestos pera remétrer al cambi procurant avansar feyna.

Secció religiosa.

Avuy Diumenge 9. S. Romá soldat mr.

Dilluns 10. (Abans †) S. Llorens diaca mr.